

รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่โดยใช้หลัก
พุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**A Development Model of Learning Management in the Subject of Modern
Literary Criticism Using the Principles of Buddhist Teaching Methods for
Undergraduate Students in Thai Language Teaching Program at
Mahachulalongkornrajavidyalaya University**

พระศรีปริยัตติธาดา (ทองสา ฐานิสฺสโร)^{1*}, พระครูคัมภีร์ธรรมานุวัตร², พชรกฤต ศรีบุญเรือง³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Phrasripariyattithada (Thongsa Thanissaro)¹, Phrakrukhamphithammanuwat², Pacharakit Sribunrueang³

^{1,2,3}Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus

✉: * Suriya.sec9@gmail.com

(*Author Corresponding Email)

Received: 25 February 2026; Revised: 25 March 2026; Accepted: 20 April 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน 3) ทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบดังกล่าวดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ได้แก่ การศึกษาสภาพปัจจุบัน การพัฒนารูปแบบ การทดลองใช้ และการประเมินผลกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน นิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารวิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น รวมทั้งสิ้น 119 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$) รูปแบบมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.67/84.31 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$) นอกจากนี้ ผลการประเมินการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$) สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้

วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอนมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตได้อย่างเหมาะสมในบริบทระดับอุดมศึกษา

คำสำคัญ: การวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่; พุทธวิธีการสอน; รูปแบบการจัดการเรียนรู้; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; การสอนภาษาไทย

Abstract

This research and development study aimed to: 1) investigate the current state of learning management in Modern Literary Criticism using Buddhist instructional principles; 2) develop a learning management model based on Buddhist teaching methods; 3) implement the developed model; and 4) evaluate its effectiveness. The study was conducted in four phases, namely situation analysis, model development, implementation, and evaluation. The target groups consisted of administrators, instructors, undergraduate students majoring in Thai Language Teaching at Mahachulalongkornrajavidyalaya University, experts, and administrators of Khon Kaen Buddhist College, totaling 119 participants. The research instruments included questionnaires, focus group discussion records, model evaluation forms, a model handbook, an achievement test, and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean and standard deviation. The findings revealed that the overall state of learning management in Modern Literary Criticism based on Buddhist instructional principles was at a high level ($\bar{x} = 3.82$). The developed model comprised five components: principles, objectives, content, learning management process, and assessment and evaluation, with overall appropriateness, feasibility, and usefulness rated at a high level ($\bar{x} = 4.10$). The model achieved an efficiency score of 81.67/84.31, exceeding the established criterion of 80/80. Students' post-test achievement scores were significantly higher than their pre-test scores at the .05 level, and their satisfaction with the model was at a high level ($\bar{x} = 4.42$). Furthermore, the overall evaluation of the model implementation was at the highest level ($\bar{x} = 4.68$). The results indicate that the developed learning management model based on Buddhist teaching methods effectively enhances students' learning achievement and promotes learning in Modern Literary Criticism, making it suitable for application in higher education contexts.

Keywords: Modern Literary Criticism; Buddhist Teaching Methods; Learning Management Model; Learning Achievement; Thai Language Teaching

1. บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญและเป็นเครื่องมือในการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 อีกทั้งเป็นรากฐานของประเทศซึ่งมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนพัฒนาและสร้างความเจริญให้กับประเทศให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ เป้าหมายสำคัญของการศึกษามีไม่เพียงแต่การผลิตผู้มีความรู้ความสามารถเท่านั้น แต่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมกันสร้างเด็กและเยาวชนของชาติให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-พ.ศ.2580) ได้ระบุไว้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อน สำคัญในการยกระดับ

การพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดย ภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า" ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ ดีเก่งและมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ Office of the National Economic and Social Development Council ที่มุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

เมื่อกล่าวถึงการเรียนวรรณคดี หลายคนอาจนึกถึงภาพของหนังสือโบราณเล่มหนาที่เต็มไปด้วยคำศัพท์ที่เข้าใจยาก ขณะที่หลายคนอาจจะนึกถึงเรื่องราวที่เคยเรียนมาแม้จะเลือนรางไปบ้าง การเรียนวรรณคดีมีประวัติยาวนานมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เช่น การบรรจุให้วรรณคดีเป็นวิชาหนึ่งในการสอบไล่และการสอบเพื่อเข้ารับราชการของประเทศจีน การนำความสนใจด้านวรรณคดีมาพิจารณารับนายความของชาวอังกฤษ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าชาติต่าง ๆ ล้วนประจักษ์ถึงคุณค่าของวรรณคดี ทั้งด้านความรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญาและความงามทางภาษาที่ก่อให้เกิดอารมณ์สุนทรียะ ในประเทศไทยการเรียนวรรณคดีที่เป็นรูปธรรมนั้นเกิดขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่หลักสูตรพุทธศักราช 2503 ที่หมวดภาษาไทยมีวิสัยทัศน์ให้ผู้เรียน “ได้รับการอบรมให้รู้รสไพเราะของภาษาจนรู้สึกซาบซึ้งในวรรณคดีของชาติ” รวมถึงมีจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าผู้เรียนทุกคนต้องมีความ “ซาบซึ้งและเข้าใจคุณค่าของศิลปะการใช้ภาษาไทยและสุนทรียภาพของวรรณคดีไทย” และได้พัฒนาเรื่อยมาจนปัจจุบันที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้วรรณคดีและวรรณกรรมไทยเป็นสาระหนึ่งของสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยระบุมาตรฐานไว้ว่าผู้เรียนต้อง “เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง” อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนไทยทุกคนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องผ่านการเรียนวรรณคดีไทยมาแล้วแม้การเรียนวรรณคดีไทยจะเป็นข้อบังคับหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาของไทยมาอย่างยาวนาน แต่ก็ยังพบว่านักเรียนส่วนมากไม่ได้ซาบซึ้งหรือเห็นคุณค่าของวรรณคดีเท่าที่ควร แต่กลับมีความเข้าใจต่อวรรณคดีในทางตรงกันข้าม คือแทนที่จะ “วิจิตร” แต่กลับ “วิจารณ์” อย่างขาดความรู้ความเข้าใจเห็นได้จากกระทู้เชิงวิพากษ์วิจารณ์การเรียนวรรณคดีไทยบนโลกออนไลน์ เช่น ขออนุญาตเปิดประเด็น เรื่องความไม่ชอบวรรณคดีไทยของคนรุ่นใหม่ วรรณคดีไทย เรียนไปทำไมครับ ? เป็นต้น ความคิดเห็นเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเห็นได้ชัด สอดคล้องกับที่นักวิชาการหลายคนได้อธิบายว่า ผู้เรียนมักคิดว่าการเรียนวรรณคดีให้ประสบความสำเร็จต้องเน้นการท่องจำเป็นหลัก โดยเฉพาะคำศัพท์ยากทั้งหลายและเกร็ดความรู้ต่าง ๆ ในขณะที่ตัวผู้สอนก็ไม่ได้สอนวรรณคดีด้วยวิธีการอื่นที่นอกเหนือจากการท่องจำข้อมูล เพราะไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนศึกษาวรรณคดีแต่ละเรื่องให้ลึกซึ้ง เหตุนี้ การสอนวรรณคดีไทยโดยทั่วไปจึงยังติดอยู่กับรูปแบบและวิธีจัดการ

เรียนรู้แบบเดิมที่เน้นการจดจำเนื้อหาผ่านการเล่าเรื่อง การท่องจำคำศัพท์ การถอดความ และการวิเคราะห์คุณค่าทางด้านสังคมและวรรณศิลป์ ซึ่งไม่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเข้าถึงคุณค่าที่แท้จริงของการเรียนวรรณคดี นั่นคือการพยายามเข้าใจบทประพันธ์เพื่อเรียนรู้และเข้าใจชีวิตของตัวละครในวรรณคดีที่หลากหลาย ซึ่งเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตทางด้านปัญญาและอารมณ์ อนึ่ง ปัญหาการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาไทยแต่เพียงเท่านั้น เห็นได้จากที่นิโคลล์และโรเบิร์ตส์ (Nicoll Roberts) กล่าวถึงปัญหา ลักษณะเช่นนี้ว่า ผู้สอนส่วนใหญ่ขาดวิธีการออกแบบและจัดการเรียนรู้วรรณคดีที่เหมาะสม อีกทั้งไม่สนใจที่จะพัฒนารูปแบบหรือแนวทางที่ทันสมัย สร้างสรรค์ และเป็นระบบกว่าที่ใช้อยู่ การยกระดับคุณภาพด้านการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในรายวิชาการ วิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่นิสิตจะต้องมีทักษะและเข้าใจรูปแบบ และทฤษฎีของการ วิจารณ์วรรณกรรม

ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการวรรณกรรมสมัยใหม่ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณาจารย์ยังขาดรูปแบบการสอนที่ตายตัวและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การศึกษาแนวคิดและความหมายของทฤษฎีรูปแบบการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อนำมาเป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้คือ สิ่งที่ค้นพบจากการเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้แสดงความสามารถเพื่อกระตุ้นความสนใจและเป็นสิ่งที่จูงใจทำให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหาของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้มีการออกแบบขึ้นเพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ต้องการ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่ประกอบด้วยขั้นตอนการสอนหลัก ๆ เป็นต้นว่าให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ การจัดการเรียนการสอนต้องเรียงตามลำดับขั้นตอนที่มีการเสนอไว้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกัน และจะตอบสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และเกิดการเรียนรู้ ซึ่งในรายละเอียดดังกล่าวจะช่วยในการวางแผนหลักสูตร หน่วยการสอน แผนการสอน ช่วยในการออกแบบอุปกรณ์ การเรียนรู้ และรวมไปถึงหนังสือเรียนแบบฝึกหัด โปรแกรมประเภทสื่อประสม โปรแกรมการเรียนรู้แบบเรียน หรือคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือขั้นตอนการสอน (Syntax) ระบบสังคม (social system) หลักการตอบสนอง (principle of reaction)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของนักการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบหรือแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ เรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของเฉพาะของรูปแบบนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการสอนการ วิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ ส่วนองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้ Anderson, T. P. ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้หลักการของรูปแบบการ

จัดการเรียนรู้ กล่าวถึงความเชื่อ แนวคิดและทฤษฎีเป็นพื้นฐานของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินงานใน รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน หรือเป็นการระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยเนื้อหา และกระบวนการในการเรียนรู้ที่ ผู้สอนจะใช้ในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนการสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ช่วยให้การปฏิบัติแต่ละ ขั้นตอนของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนได้จริง และตรงตาม ที่รูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ ได้กำหนดไว้การวัดและประเมินผล เป็นการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และทราบประสิทธิผลของรูปแบบที่มีต่อการเรียนรู้ และกระบวนการ ทั้งหมดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ (1) หลักการตามแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ(2) ผลการเรียนรู้ที่ต้องการ(3) วิธีสอนที่จะทำให้การเรียน การสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ (4) สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนที่นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ ต้องการ Joyce, B. and Weil, M. ได้กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ (1) แนวคิดและหลักการของรูปแบบ ซึ่งจะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และ ขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ซึ่งอาศัยความเชื่อแนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้ เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้(2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นความ คาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น (3) เนื้อหาเป็นเนื้อหาหรือสาระการ เรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน (4) กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรม วิธีการ และขั้นตอนของการ ปฏิบัติในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ (5) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนสำคัญที่เป็นตัวบ่งบอกถึง ผลการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้จัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอน ภาษาไทยเกี่ยวกับรายวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ (Modern Literary Criticism) มีการจัดการเรียน การสอนอยู่ 9 แห่ง ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ วิทยาเขตขอนแก่น วิทยาเขตนครราชสีมา วิทยาเขตพะเยา วิทยาลัยสงฆ์เลย วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ วิทยาลัยสงฆ์นครน่านเฉลิมพระเกียรติวิไลยสงฆ์ ร้อยเอ็ด นิสิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ ปีการศึกษา 2/2567 จำนวนทั้งสิ้น 63 รูป/คน โดยมีคำอธิบายรายวิชา ของรายวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ดังนี้ เพื่อให้ นิสิตมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ทฤษฎีและแนว การวิจารณ์ วรรณคดีประเภทต่าง ๆ วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยประเภทต่าง ๆ ในแต่ละยุคสมัยได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์ วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผลการวิจัยจะได้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการ
วิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและให้อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถนำรูปแบบการ
การจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนใน
สถานศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน
นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลัก
พุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลัก
พุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. เพื่อประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้
หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธ
วิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

1. วิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์
วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ
(%)

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้
หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย

1. วิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอน
ภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) และค่าร้อยละ (%)

ระยะที่ 3 การทดลองใช้การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์

วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรการหาค่า E_1/E_2

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้ t-test Dependent ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (%)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (%)

ระยะที่ 4 การประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาการเรียนรายวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ เพื่อยกระดับคุณภาพด้านการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

1. วิเคราะห์การประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (%)

4. ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สภาพสภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ S.D. = 1.18) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 1.9 นิสิตนำความรู้จากการเรียนในวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่นำเอาไปใช้ในชีวิตได้ ($\bar{X} = 4.14$ S.D. = 0.87) รองลงมา คือ 1.1 นักศึกษาคำนึงถึงความสามารถของนิสิตเป็นหลักในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.04$ S.D. = 1.08) และ 1.8 นิสิตมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ ($\bar{X} = 4.01$ S.D. = 1.06) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ 1.5 นิสิตมีการเรียนรู้โดยมีการร่วมมือกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.54$ S.D. = 1.30)

สภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านเนื้อหาวิชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$ S.D. = 1.23) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 2.5 มีการ

จัดลำดับเนื้อหารายวิชาเป็นไปตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.93) รองลงมา คือข้อที่ 2.3 เนื้อหาความรู้เรื่องการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ ที่อาจารย์สอนมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = 0.79) และข้อที่ 2.1 เนื้อหาความรู้เรื่องวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ ที่อาจารย์สอนมีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.10$ S.D. = 1.10) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 2.4 เนื้อหาความรู้เรื่องการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ ที่อาจารย์สอนมีความเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.21$ S.D. = 1.43)

สภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$ S.D. = 1.27) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 3.6 สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย เหมาะสมกับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.14$ S.D. = 0.96) รองลงมา คือข้อที่ 3.7 มีสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างให้นิสิตเกิดกระบวนการการเรียนรู้ของนิสิต ($\bar{X} = 4.10$ S.D. = 1.05) และข้อที่ 3.5 มีอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้นิสิตเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ ($\bar{X} = 3.91$ S.D. = 1.20) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 3.4 แสวงหาความรู้ เรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยได้ ($\bar{X} = 3.31$ S.D. = 1.58)

สภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$ S.D. = 1.35) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 4.6 สภาพแวดล้อมช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.78$ S.D. = 0.21) รองลงมา คือข้อที่ 4.5 สภาพแวดล้อมช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ($\bar{X} = 3.94$ S.D. = 1.15) และข้อที่ 4.3 สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้อื้ออานวยต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.90$ S.D. = 1.00) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 4.4 ช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.28$ S.D. = 1.44)

2. ผลการวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การวิจัยในระยะที่ 2 นี้ดำเนินการโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผ่านกระบวนการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 คือ สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และได้นำเสนอในรูปแบบฯ และคู่มือที่สร้างขึ้นจากผลการวิจัยในระยะที่ 1 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้วิพากษ์วิจารณ์และพิจารณาประสิทธิภาพ คือ ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบก่อนนำไปใช้โดยข้อมูลผลของการวิจัยที่ได้จากการจัด สนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรม

สมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้หรือไม่ ผลของการสนทนากลุ่ม: ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนี้เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ผู้วิจัยนำเสนอ นั้นสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของผู้เรียนได้จริงเพราะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยยอมรับหลักการที่ว่าองค์ประกอบของรูปแบบควรประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อทันสมัย และการวัดผลและประเมินผล หากแต่การวัดการประเมินผล นอกจากการวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนแล้ว ต้องทำการประเมินความพึงพอใจในด้านการใช้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน เป็นฐานการเรียนรู้ด้านการสร้างความรู้ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ ของ Edward Lee Thorndike ที่กล่าวว่า “ผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ของบุคคล” ด้วย

ประเด็นที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการ จัดการเรียนวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้หรือไม่อย่างไร ผลของการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยองค์ประกอบของรูปแบบควรประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหา รูปแบบจัดการเรียนรู้สื่อทันสมัย และการวัดผลและประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้านการสร้างความรู้ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ผู้วิจัยอาจจะใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Problem-based Learning (PBL) คือ ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา ผู้สอนสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นผู้เรียน โดยอาจเป็นการแนะนำแนวทาง ยกตัวอย่างสถานการณ์ หรือถามคำถามที่ให้คิดต่อ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา มีโอกาสเลือกเฟ้นและเสนอปัญหาที่หลากหลาย และสามารถแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ซึ่งก่อนที่จะกำหนดปัญหา นั้น อาจารย์สอน ควรทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเสียก่อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดปัญหา ซึ่งต้องเหมาะสมกับความรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนมี ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้สอนจะกระตุ้นผู้เรียนด้วยคำถามหรือการเสริมแรง เพื่อให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่อยากรู้ โดยเน้นให้เกิดการระดมสมองเพื่อหาแนวทางและวิธีการในการหาคำตอบ โดยมีครูผู้สอนคอยดูแลตรวจสอบเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนจะต้องดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบร่วมกัน โดยมีการกำหนดกติกา วางเป้าหมาย และดำเนินกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำชี้แนะและอำนวยความสะดวก ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนแต่ละคนสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า โดยมีการนำเสนอ

ภายในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุป ทบทวนและตรวจสอบความถูกต้อง โดยมีครูผู้สอนถามคำถามโดยกระตุ้นให้ผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิด เห็นและเกิดความคิดรวบยอด ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำข้อสรุปที่ได้มาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ และเลือกวิธีที่จะนำเสนอสู่ภายนอก โดยผ่านความเห็นชอบจากครูผู้สอนในการตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมในการนำเสนอ ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงานผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำองค์ความรู้ที่ได้ไปนำเสนอตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ โดยครูผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้จากการดำเนินงานของผู้เรียนตามสภาพจริง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานใน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นกำหนด ปัญหา 2) ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา 3) ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า 4) ขั้นสังเคราะห์ความรู้ 5) ขั้นสรุปและ ประเมินค่าของคำตอบ 6) ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน โดยองค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลัก พุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประเด็นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ทำการจัดการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร ผลของการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ทำการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แต่ต้องเพิ่มรายละเอียดให้ครบถ้วน เช่น 1) ด้านผู้เรียน พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองดีพอเพียง 2) ด้าน เนื้อหาสาระวิชาการเพิ่มการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ เช่น สื่อการเรียนรู้จากเว็บไซต์ และสื่อ สังคมออนไลน์ เช่น Facebook 4) สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้สอนตระหนักถึงการสร้างความ เป็นระเบียบวินัยของนิสิตให้เป็นแบบอย่างที่ดีตามแนวทางของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นอกจากนี้แล้วอาจจะต้องทำแผนการสอนเพิ่มเติมเพื่อให้การทดลองใช้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ข้อสรุปในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว จึงได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบฯ แล้วนำเสนอแก่ผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นได้ และความเป็นประโยชน์

ผลการประเมินความเหมาะสม สมความเป็นได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10) เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.16) รองลงมาคือ ด้าน หลักการ ($\bar{X}$ = 4.13) ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X}$ = 4.12) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.08) และด้านเนื้อหา ($\bar{X}$ = 4.03) ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยระยะที่ 3 การทดลองใช้การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการ วิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรม
สมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 81.67 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์
(E_2) เท่ากับ 84.31 ดังนั้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอน
ภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของ
ผลลัพธ์ (E_1/ E_2) ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลัก
พุทธวิธีการสอนนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จากการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์
วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนที่ 14.13 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.73 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนที่ 25.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.70 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรม
สมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าความพึงพอใจของนิสิตที่ต่อรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการ
วิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.42 ด้านการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ใน
ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 4.44 และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับ
มาก ค่าเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ

4. ผลการวิจัยระยะที่ 4 การประเมินการใช้การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์การประเมินการใช้การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์
วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการ

วิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.68 ด้านผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.78 รองลงมาคือด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 4.52 ตามลำดับ

5. อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$ S.D. = 1.26) โดยด้านเนื้อหาวิชา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$ S.D. = 1.23) ด้านผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ S.D. = 1.18) ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ อุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$ S.D. = 1.27) ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$ S.D. = 1.35) ตามลำดับ สอดคล้องกับ **ไพศาล หวังพานิช** ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การสอนแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาวิชาใดก็ตาม ควรจะมีองค์ประกอบพื้นฐานของกระบวนการเรียนการสอน คือการศึกษาพฤติกรรมพื้นฐานของผู้เรียน ก่อนที่จะทำการสอนในเรื่องใด ได้ทราบสภาพพื้นฐานของผู้เรียนก่อน ก็จะทำให้สามารถจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ ในด้านการเรียนการสอน ผู้สอนต้องคำนึงถึงลักษณะของเนื้อหาวิชาด้วยว่าจะแบ่งเนื้อหาวิชาเป็นหน่วยย่อยได้อย่างไร หน่วยย่อยใดควรสอนก่อนหรือหลัง และเนื้อหาในแต่ละหน่วยย่อยนั้นจะใช้อุปกรณ์ชนิดใดเข้าช่วย

ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้มีองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุพจน์ ศรีนฤมล** กล่าวว่า วิจัยพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (Creative Learning Model) โดยใช้องค์ประกอบหลัก 5 ประการ ได้แก่ หลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ และ **นุชนาถ พรหมการี** กล่าวว่า งานวิจัยเชิงพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน ใช้หลักการ 5 องค์ประกอบนี้เป็นโครงสร้างในการพัฒนาโมเดลอย่างเป็นระบบ หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดการชั้นเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สื่อการสอนและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การพัฒนาคุณภาพครู ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือ ด้านหลักการ ($\bar{X} = 4.13$) ด้านวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.12$) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$) และด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิ

ภัทร พันธุ์ทองกลาง ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สถาบันการพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 81.67 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 84.31 ดังนั้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/ E_2) ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนที่ 14.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.73 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนที่ 25.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.70 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิภัทร พันธุ์ทองกลาง ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สถาบันการพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการใช้รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สถาบันการพลศึกษา ที่ได้รับการฝึกอบรมตามรูปแบบหลักสูตรฝึกอบรม 1) นักศึกษามีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) นักศึกษามีผลคะแนนเจตคติต่อการใช้ภาษาไทยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าความพึงพอใจของนิสิตที่ต่อต่อรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.42 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 4.44 และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การประเมินการใช้การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้อาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่าการประเมินการใช้การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้อาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.68 ด้านผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.78 รองลงมาคือด้านประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.74 ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับ ค่าเฉลี่ย 4.52 ตามลำดับ

6. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรายวิชาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพด้านการสอนนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

จากผลการวิจัยผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดนโยบายให้นำการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้อาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้อาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ โดยใช้หลักพุทธวิธีการสอน นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเพื่อไปใช้ให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อาการวิจารณ์วรรณกรรมสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพ

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยต่อยอดโดยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในการจัดการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีทุกรายวิชาเพื่อประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพในบริบทต่าง ๆ และวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จหรือปัจจัยเสี่ยงระหว่างการทำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2556). *วรรณคดีวิจารณ์เบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: ประพันธ์สาส์น.
- นุชนาถ พรหมการี. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*, 15(2), 45–60.

- พรทิพย์ ศิริสมบุญเวช. (2547). *การพัฒนารูปแบบการสอนวรรณคดีไทยตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดี การอ่านเพื่อความเข้าใจ และการคิด ไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภูมิภัทร พันธุ์ทองกลาง. (2562). *การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการใช้ ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สถาบันการพลศึกษา* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิทย์ ศิวะศรียานนท์. (2544). *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: ชรรษชาติ.
- สุพจน์ ศรีนฤมล. (2561). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 41(1), 123–138.*
- ไพศาล หวังพานิช. (2567). *องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2567, จาก <http://www.ipecp.ac.th/ipecp/cgi-bin/webpili/unit1/lev>
- Anderson, T. P. (1997). Using models of instruction. In C. R. Dills & A. J. Romiszowski (Eds.), *Instructional development paradigms*. Educational Technology Publications.
- Arends, R. I. (1999). *Classroom instruction and management*. McGraw-Hill.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2004). *Models of teaching* (7th ed.). Allyn & Bacon.
- Slavin, R. E. (1990). *Cooperative learning: Theory, research and practice*. Prentice-Hall.